

شیوه‌نامه برگزاری هفته ملی و روز جهانی کودک سال ۱۴۰۰ برای استان‌ها

معاونت فرهنگی کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

به نام خداوند دوستدار کودکان

مقدمه:

کودکان ارزشمندترین سرمایه‌ی ملی هر جامعه‌ای محسوب می‌شوند و ما امانت‌داران این هدیه‌های الهی هستیم. هفته‌ی ملی و روز جهانی کودک فرصت مغتنمی برای معطوف نمودن توجه مسئولان نسبت به مسائل و نیازهای این قشر از جامعه است. توجه به حقوق شهروندی و اجتماعی، بازاندیشی در قوانین حوزه‌ی کودکان و زمینه‌سازی مناسب برای برنامه‌ریزی‌های کلان فرهنگی، می‌تواند از جمله دستاوردهای اجرای این برنامه باشد.

از این رو با هدف ایجاد وحدت‌رویه در اجرای برنامه‌های هفته‌ی ملی کودک و براساس مصوبات شورای سیاست‌گذاری دبیرخانه‌ی مرکزی، شیوه‌نامه‌ی برنامه‌های هفته‌ی ملی کودک سال ۱۴۰۰، برای استان‌ها تدوین شده‌است. امید است با اجرای برنامه‌های مناسب، بتوانیم در ترسیم افق‌های روشن و امیدبخش برای کودکان این سرزمین موثر بوده و ایفای نقش نماییم.

وضعیت انتشار همه‌گیری بیماری کرونا و محدودیت‌های هر منطقه و استان، و توجه به آن مهم‌ترین عامل در تصمیم‌گیری برای مجازی یا حضوری بودن برنامه‌هاست. ضرورت دارد؛ به هشدارهای کمیته‌ی استانی مبارزه با این بیماری توجه شود.

شعار:

به منظور ایجاد وحدت‌رویه در پیش‌بینی و اجرای برنامه‌ها، شورای سیاست‌گذاری هفته‌ی ملی کودک، با حضور نمایندگانی از سایر سازمان‌های ذیربط، شعار «حال خوش کودکی، رنگ خوش زندگی» را، برای گرامی‌داشت این هفته در نظر گرفته‌است.

هدف کلی:

- جلب توجه افکار عمومی نسبت به اهمیت دوران کودکی، ویژگی‌ها، نیازها و خواسته‌های کودکان امروز.

اهداف جزئی:

- هم‌گرایی و هم‌افزایی فعالیت‌های دستگاه‌ها و نهادهای متولی کودک در سراسر کشور.
- ارتقای سطح دانش و آگاهی فعالان حوزه‌ی کودک به ویژه «کارشناسان و مربیان کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان».
- معرفی کانون و ظرفیت‌های آن به جامعه به ویژه «خانواده‌ها و اولیای تربیتی».

مخاطبان:

- کودکان و نوجوانان سراسر کشور
- مربیان و اولیای تربیتی

زمان اجرا:

• ۱۶ تا ۲۲ مهر ۱۴۰۰

روزشمار هفته ملی کودک:

- ۱۶ مهر: کودک، صلح، بازی و نشاط
- ۱۷ مهر: کودک، باورهای دینی و معنویت
- ۱۸ مهر: کودک، خانواده، آموزش و مهارت‌های زندگی
- ۱۹ مهر: کودک، امنیت، بهداشت و سلامت جامعه
- ۲۰ مهر: کودک، کتاب، هنر و ادبیات
- ۲۱ مهر: کودک، هویت، میراث طبیعی و فرهنگی
- ۲۲ مهر: کودک، رسانه و فناوری‌های نوین

فرآیند برنامه‌ریزی و اجرا در استان‌ها:

۱. تشکیل دبیرخانه‌ی استانی هفته‌ی ملی کودک.
۲. دعوت از نمایندگان سایر سازمان‌ها و دستگاه‌های مشارکت‌کننده و تصمیم‌گیری در خصوص برنامه‌ها، تبادل نظر و تقسیم کار.
۳. تشکیل کمیته‌های تخصصی و اجرایی در استان، مانند: کمیته‌ی برنامه‌ریزی، تولید محتوا و اجرا، اطلاع‌رسانی و روابط عمومی، حراست و مستندسازی.
۴. تبلیغات محیطی، انتشار پوستر، اطلاع‌رسانی برنامه‌های مجازی و... (فایل لایه باز پوستر به صورت متمرکز از اداره کل روابط عمومی ارسال خواهد شد)
۵. مستندسازی فرآیند اجرای برنامه‌ها و تهیه‌ی گزارش توصیفی.
۶. ارسال گزارش توصیفی از اجرای برنامه به همراه فرم اکسل ضمیمه‌ی شیوه‌نامه تا تاریخ ۴۰۰/۷/۲۹

دستگاه‌های اجرایی مرتبط:

هم‌گرایی و هم‌افزایی فعالیت‌های دستگاه‌ها و نهادهای متولی کودک در سراسر کشور از جمله اهداف مهم در برگزاری این هفته است. فهرست دستگاه‌های اجرایی مرتبط به شرح ذیل می‌باشد:

- استانداری‌ها و شهرداری‌ها
- ادارات کل فرهنگ و ارشاد اسلامی
- ادارات کل آموزش و پرورش استان‌ها
- ادارات کل سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری
- ادارات کل بهداشت و سلامت

- ادارات کل سازمان حفاظت محیط زیست
- ادارات کل سازمان بهزیستی
- ادارات کل سازمان تبلیغات اسلامی
- معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهور
- فرماندهی نیروی انتظامی در استان‌ها (راهور ناجا)
- جمعیت هلال احمر در استان‌ها
- ادارات کل صدا و سیما استانی
- فدراسیون ورزش‌های همگانی (انجمن بازی‌ها و ورزش کودکان)
- انجمن‌ها و نهادهای مرتبط با کودک و حقوق کودک

سطوح اجرای برنامه‌ها:

به منظور ایجاد سهولت در طراحی و پیش‌بینی برنامه‌های این هفته و ارائه هرچه بهتر توانمندی‌های استان، دو سطح اجرای برنامه برای کودک و اجرای برنامه درباره‌ی کودک، در نظر گرفته شده‌است. قالب‌های پیشنهادی مناسب این سطوح عبارتند از:

۱. **اجرای برنامه برای کودکان:** کلیه‌ی فعالیت‌های عمومی، رایج در کانون که زمینه‌ی مشارکت کودکان را فراهم می‌آورد و کودکان و نوجوانان به صورت مجازی یا حضوری مخاطب مستقیم آن‌ها هستند، در این سطح از برنامه‌ها قرار می‌گیرند و امکان برگزاری آن‌ها در مراکز فرهنگی هنری و اداره کل استان وجود دارد. برنامه‌هایی مانند:
 - برگزاری مراسم رسمی آغاز یا پایان هفته‌ی ملی کودک.
 - برگزاری نمایشگاه آثار اعضا و مربیان مجازی یا حضوری
 - انجام عضویت رایگان در تاریخ ۱۶ مهر ۱۴۰۰.
 - گرامی‌داشت روز جهانی کودک (۱۶ مهرماه) با اجرای برنامه‌های هدفمند، متنوع، آموزنده و پرنشاط برای کودکان
 - اجرای کارگاه‌های تک جلسه‌ای جذاب فرهنگی، هنری، ادبی به صورت رایگان در طول هفته.
 - اجرای برنامه با بهره‌گیری از ظرفیت‌های مراکز سیار شهری و روستایی برای کودکان حاشیه‌نشین و روستایی.
 - کاشت نهال توسط کودکان به نام بزرگان فرهنگی، هنری، ادبی، دینی و علمی کشور.
 - ارتباطات تصویری و اجرای برنامه برای کودکان بستری در بیمارستان‌ها، مراکز حمایتی، فضاهای باز و عمومی شهری در صورت امکان (رفع یا کاهش محدودیت‌های ناشی از بیماری کرونا).
 - برگزاری جلسات دیدار و هم‌اندیشی (مجازی یا حضوری) کودکان با اعضای قدیمی و موفق کانون، هنرمندان، نویسندگان و مسئولان اجتماعی، فرهنگی و سیاسی استان.
 - تجلیل از فرزندان شهدای مدافع سلامت، مدافع حرم، شهدای مبارزه با آسیب‌های اجتماعی و یادمان شهدای کودک.

۲. اجرای برنامه دربارهی کودکان: برنامه‌هایی هستند که با موضوع کودک و نوجوان برای مخاطب بزرگسال و با

هدف آگاهی‌بخشی، اطلاع‌رسانی، هم‌افزایی یا ... انجام می‌شود. برنامه‌هایی مانند:

- تولید یا رونمایی کتاب، بولتن، محصولات فرهنگی، سرگرمی و... با امکان پخش آنلاین برای علاقه‌مندان.
- تقدیر از فعالان عرصه‌ی فرهنگ که آثاری با موضوعات کودک و یا برای کودکان تولید کرده‌اند.
- برگزاری انواع نشست‌های علمی- ترویجی مجازی با موضوعات مربوط به کودک و خانواده با هدف ارتقای آگاهی‌بخشی برای مخاطب بزرگسال و اولیای تربیتی. (کودکان با نیازهای ویژه به صورت خاص در نظر گرفته‌شوند).
- تهیه‌ی کلیپ‌های ۲ دقیقه‌ای از بزرگان، اندیشمندان و صاحبان نظر در حوزه‌ی کودک با موضوع آگاهی‌بخشی درباره‌ی حقوق کودک و انتشار در هفته‌ی ملی کودک.
- تهیه مصاحبه و گفتگو با بزرگان و صاحبان اندیشه در حوزه‌ی کودک و انتشار در سامانه‌ی خبری استان.

توصیه‌های اجرایی:

۱. توجه به محدودیت‌های ناشی از بیماری کرونا و دستورات ستاد ملی مبارزه با این بیماری مورد تاکید است. مجازی یا حضوری بودن برنامه‌ها به وضعیت این محدودیت‌ها در هر منطقه و استان بستگی دارد.
 ۲. فراهم‌آوردن زمینه‌ی مشارکت و جلب همکاری سایر دستگاه‌های اجرایی در استان‌ها.
 ۳. پیش‌بینی تمهیدات مناسب جهت نظارت کمی و کیفی بر فرآیند اجرای برنامه‌ها.
 ۴. انجام مستندسازی فرآیند اجرای برنامه‌ها و تهیه‌ی گزارش. در تهیه گزارش به نکات ذیل توجه شود:
- استفاده از ساختار استاندارد گزارش توصیفی به همراه فرم ضمیمه‌ی این شیوه‌نامه در تهیه‌ی گزارش نهایی مورد تاکید است.
 - از نوشتن مطالب بی ارتباط به گزارش و صرفاً ادبی و احساسی در متن و مقدمه‌ی گزارش خودداری شود.
 - برای نوشتن فرآیندهای اجرایی برنامه در گزارش توصیفی، مراحل اجراشده به صورت مرحله به مرحله (۱، ۲، ۳ و ...) و مختصر و گویا، درج شود.
 - در ارسال عکس دقت شود، صرفاً ۵ قطعه عکس با کیفیت و گویا از اجرای برنامه‌ها کفایت می‌کند. عکس‌ها به گونه‌ای تهیه شود که مشخص شود عکس ارسالی به هفته‌ی ملی کودک سال ۴۰۰ اختصاص دارد.
 - بخش آسیب‌شناسی و ارائه‌ی پیشنهادات اصلاحی در ساختار گزارش توصیفی، دارای اهمیت بسیار است. شایسته است دقیق و کارشناسی تکمیل شود.
 - فرم اکسل ضمیمه‌ی شیوه‌نامه، تکمیل و به همراه گزارش توصیفی از اجرای برنامه، در تاریخ مقرر (۲۹ مهر) به دفتر معاونت فرهنگی ارسال شود.